

Voor het eerst publiceren zowel Vlaams als Waals wit blauwstamboek de karkasfokwaarden van stieren

Karkasindexen als verdieping van slachtgegevens

Zowel het Vlaamse als het Waalse witblauwstamboek heeft karkasindexen gepubliceerd.

Behalve de fokwaarden voor karkassen brengt CRV aan Vlaamse kant verdieping met fokwaarden voor bevelesheid en vetbedekking.

tekst **Annelies Debergh**

Helemaal nieuw zijn ze niet, de karkasindexen voor witblauwe stieren. In Wallonië kregen de fokstieren al in juli 2011 voor het eerst fokwaarden voor karkasgegevens achter hun naam. Aan Vlaamse kant zijn de slachtgegevens van de Interprofessionele Vereniging voor het Belgische vlees (IVB) afgelopen zomer voor het eerst omgezet in kengetallen voor de fokkerij. Meteen zijn daarbij ook de Nederlandse slachtgegevens van witblauwe runderen in de berekening opgenomen.

Behalve een fokwaarde voor karkassen, de zogenaamde karkasindex, is bij de omzetting van de slachtgegevens in fokwaarden ook een index voor bevelesheid en vetbedekking opgesteld (tabel 3, pag. 6-7). 'Qua berekening van de karkasindex zijn er nauwelijks verschillen tussen de Nederlands-Vlaamse cijfers en de karkasindex in Wallonië', legt Gerben de Jong van het team Animal Evaluation Unit van CRV uit. Hij maakt de uitleg rond het kenmerk karkasindex meteen specifieker. 'Het kenmerk is hetzelfde en ook de erfelijkheidsgraad en het schattingsmodel zijn gelijk. Verschillen zijn er door verschillen in betrouwbaarheid, een basisverschil is er nauwelijks. De cijfers zijn dus vrij goed te vergelijken, of het nu om de Waalse of de Nederlands-Vlaamse karkasindexen gaat.'

Indexberekening met mannelijke info

In Wallonië telde de jongste berekening van de karkasfokwaarden nieuwe gegevens van 20.111 karkasgewichten van stieren met een leeftijd van 13 tot 27 maanden oud, zo diept Charles Michaux van de Universiteit van Luik op. 'Met de berekening van de karkasindexen is gefocust op de stieren', zegt de onderzoeker. 'Met zeventig procent vormen de stieren een belangrijke en representatieve groep. Bo-

Linkerrij van boven naar onder:

Valli van Terbeck, hoogste stier met Vlaamse karkasindex, Fakir de l'Hez Kernai, net als Valli en Elan in beide lijsten, Flash d'Izier, een van de hoogste voor vetbedekking

Rechterrij van boven naar onder:

Elan de Saint-Fontaine, hoogste bij de Waalse karkasindexen

Colos van Daisel, nummer één voor bevelesheid

Ebloui de Wihogne, debut in karkasgegevens

vendien zijn de gegevens van mannelijk vee meer gestandaardiseerd. Vrouwelijk vee vormt een meer heterogene groep door variatie in aantal kalvingen, al dan niet zogen, slachtleeftijd en noem maar op.' De verklaring voor het lagere aantal verwerkte slachtgegevens in Vlaanderen en Nederland ligt deels in de beperktere afstammingsregistratie. Gerben de Jong van CRV ziet daar nog groeimogelijkheden. 'Door meer officiële afstammingsregistratie zouden ook meer slachtgegevens juist toegewezen worden en voor de fokkers beschikbaar komen.'

Een analyse van de Waalse en Vlaamse karkasindexen laat enige verschillen opmerken. Zo bevat de lijst met Vlaams-Nederlandse karkasindexen meer namen van oudere stieren. Tegelijk valt op dat in Waalse karkasindexen al sneller gegevens beschikbaar zijn van de jongere generatie stieren.

Voorbeelden van een aantal jongere vererfers met beschikbare slachtgegevens zijn Adajio de Bray, Germinal de Fooz, Giga du Bois Remont en Orme de Somme. Van elk van deze genoemde voorbeelden

naam	karkasindex	vlees	vet	betrouwbaarh.
Valli van Terbeck	119	105	104	86
Fakir de l'Hez Kernai	116	104	97	89
Elan de Saint Fontaine	114	108	107	87
Gratin de Nochet	114	95	86	85
Jaguar de Pierrecome	113	100	103	74
Heros du Peroy	111	102	107	83
Illico de Renval	111	107	101	68
Imprudent de Somme	111	110	103	84
Tison de Wihogne	111	90	101	87
Rosario	110	100	105	84

Tabel 1 – Top tien Vlaams-Nederlandse karkasindexen (bron: CRV)

Tabel 2 – Top tien Waalse karkasindexen (bron: Herd-Book BBB)

naam	karkasindex	betrouwbaarheid
Elan de Saint Fontaine	116	95
Valli van Terbeck	114	96
Frisko des Amours Utopiques	111	90
Fakir de l'Hez Kernai	110	94
Joaillier des Pachys Motte	110	84
Ebloui de Wihogne	109	94
Germinal de Fooz	109	95
Giga du Bois Remont	109	85
Imprudent de Somme	109	95
Jalon de Martinpré	109	81

naam	vader	m.vader	eigenaar	Vlaams-Nederlands				Waaals	
				karkas-index	beveleesdheid	vetbedekking	betrouwbaarheid	karkas-index	betrouwbaarheid
Accord de Wihogne	Rudger	Effet	GAB	—	—	—	—	93	95
Adajio de Bray	Empire	Emigré SF	BBG	—	—	—	—	101	85
Adjectif de Rocourt	Rabeck	Indien	BBG	89	114	109	81	94	80
Albinos de la Grigeoule	Artaban	Guliver	BBG	103	95	113	86	102	93
Alto de Reux	Ulster	Gouverneur	BBG	88	90	97	79	93	87
Baroque de l'Ecluse	Brutus	Fausto	BBG	88	107	106	94	93	94
Bivouac du Vivier	Osborne	Guliver	BBG	105	111	101	90	105	88
Blak du Baty d'Eprave	Baron BB	Séduisant	BBG	106	103	112	95	108	96
Bringlee Blackstar	Baron BB	Elite	Fabroca	105	106	104	89	104	95
Canadian-Club van de Kerkenhofstede	Germinal	Osborne	BBG	99	108	94	62	101	88
Colibri du Coin	Brutal SF	Rabeck	BBG	92	114	103	69	—	—
Colos van Daisel	Demon	Soleil	BBG	97	118	96	70	107	86
Dafydd d'Ochain	Gigolo	Istamboul	Fabroca	—	—	—	—	105	97
Damier de Waleffes	Orpheon	Artaban SF	BBG	—	—	—	—	102	92
Dartagnan du Castillon	Ecrin SF	Rudger	BBG	101	108	109	94	105	98
Davidson de l'Ecluse	Ecrin SF	Artaban SF	GAB	106	103	112	79	96	87
Débordant de Biourges	Osborne	Marquis	BBG	105	109	101	94	95	94
Despote de l'Eau d'Eppe	Cubitus	Banco	BBG	99	116	108	61	99	92
Diamant de Wihogne	Accord	Tisonnier	BBG	101	111	104	72	104	93
Ebloui de Wihogne	Dafydd	Buffalo	BBG	106	99	88	67	109	94
Ebony de la Haie Madame	Ebony	Bijoutier	BBG	—	—	—	—	98	81
Eclipse des Ardoisières	Balto	Classique	BBG	—	—	—	—	97	82
Eldorado de Winville	Rabeck	Bruegel	BBG	104	109	109	62	—	—
Elogieux du Fond de Chêne	Napoleon	Sausselet	BBG	109	98	96	71	—	—
Empire d'Ochain	Implant	Istamboul	Fabroca	—	—	—	—	108	97
Eternel de Dieu Seul	Rabeck	Calimero	BBG	86	115	106	85	101	94
Etna de l'Ecluse	Ecrin SF	Artaban SF	GAB	—	—	—	—	102	96
Fakir de l'Hez Kernai	Notez-Le	Garnement	BBG	116	104	97	89	110	94
Fartaban du Bronheit	Artaban	Adoré	BBG	72	97	98	78	86	94
Fascinant de la Grigeoule	Vigoureux	Orpheon	BBG	109	104	101	72	107	93
Fatal de l'Orgelot	Apache O	Magicien	BBG	—	—	—	—	98	81
Federal de l'Allemoine	Osborne	Bruegel	BBG	99	89	100	64	99	91
Félicien de Courriault	Albatre	Ephata	BBG	94	89	94	89	90	93
Fétiche d'Izier	Emigré SF	Ajuste	BBG	104	108	106	79	99	91
Fiacre d'Izier	Haricot	Osborne	GAB	94	107	116	66	97	94
Filou de Saint-Fontaine	Fausto	Ingénieur	BBG	94	103	105	74	—	—
Finaud de Warnach	Vigoureux	Inexes	BBG	—	—	—	—	90	90
Flash d'Izier	Haricot	Osborne	BBG	86	110	115	80	93	93
Fleuron de Maffe	Dafydd	Artaban SF	BBG	100	93	90	66	106	88
Fringant de Biourges	Vigoureux	Bruegel	BBG	102	111	93	65	104	95
Frisko des Amours Utopiques	Arlequin	Totem	BBG	—	—	—	—	111	90
Gaillard del'Nys	Coquin	Luron	BBG	90	101	102	66	—	—
Gaius van de Sijloberg	Davidson	Osborne	SVC	92	98	105	61	—	—
Gamin des 3 Frontières	Doyen	Duc	BBG	94	102	97	89	102	98
Gardien de la Coulbrie	Vigoureux	Luron	GAB	—	—	—	—	102	85
Genièvre de Saint-Fontaine	Radar VT	Brutal SF	GAB	—	—	—	—	107	95
Germinal de Fooz	Lascar	Ajuste	GAB	—	—	—	—	109	95
Giga du Bois Remont	Dafydd	Ministre	Fabroca	—	—	—	—	109	85
Gitan du P'tit Mayeur	Cubitus	Torrero	BBG	107	100	100	95	100	93
Graphite de Dessous la Ville	Orphéon	Bruegel	BBG	90	103	108	93	98	98
Gratin de Nochet	Bijou	Pacifique	BBG	114	95	86	85	105	83
Groom de Saint-Fontaine	Radar VT	Radar SF	GAB	—	—	—	—	95	83
Guide de Saint-Roch	Occupant	Inexes	BBG	—	—	—	—	93	84
Harisson de la Platte	Davidson	Fausto	GAB	94	100	103	86	98	95
Harley du Château Lebrun	Brutal SF	Cubitus	BBG	97	117	100	65	95	89
Harpon de l'Orgelot	Apache BB	Goldorak	BBG	97	98	104	92	99	97
Heros du Peroy	Davidson	Spirou	Fabroca	111	102	107	83	104	93
Hibou de Méhogne	Biscuit	Hebreu	BBG	94	104	114	74	—	—
Idéal de Saint-Fontaine	Osborne	Ingénieur	BBG	99	107	103	70	—	—
Illico de Renval	Fakir	Arcachon	BBG	111	107	101	68	107	86

naam	vader	m.vader	eigenaar	Vlaams-Nederlands				Waaals	
				karkas-index	beveleesdheid	vetbedekking	betrouwbaarheid	karkas-index	betrouwbaarheid
Impartial d'Izier	Flash	Animé	BBG	93	110	111	62	100	89
Important de la Hasse	Tetu	Eclair	Fabroca	—	—	—	—	104	85
Inca de Journal	Gaillard	Urbain	BBG	—	—	—	—	98	80
Ipon des Peupliers	Dafydd	Style	Fabroca	101	106	101	67	108	88
Jaguar de Pierrecome	Wait and See	Butineur	BBG	113	100	103	74	—	—
Jalon de Martinpré	Bijoutier	Emmaüs	BBCI	—	—	—	—	109	81
Jaloux d'Offignies	Davidson	Orpheon	BBCI	—	—	—	—	91	81
Joaillier des Pachys Motte	Elan SF	Osborne	GAB	—	—	—	—	110	84
Johnny de Bertrix	Dartagnan	Ubidet	BBG	—	—	—	—	97	83
Jonas de l'Orangerie	Lasso	Brutal SF	BBCI	—	—	—	—	98	82
Juan de la Taille	Dafydd	Lambic	BBG	—	—	—	—	98	89
Judoka de Saint-Fontaine	Osborne	Satin	GAB	100	100	110	66	98	83
Jupp de Galhausen	Arlequin	Radar VT	BBG	101	108	100	69	105	89
Kimono de l'Orangerie	Lasso	Brutal SF	BBCI	—	—	—	—	90	86
Latent de Somme	Biscuit	Bionique	BBG	88	108	99	66	—	—
Libro van het Negenbonder	Osborne	Ingenieur	BBG	102	107	103	62	—	—
Magnolia de Somme	Cubitus	Honduras	GAB	—	—	—	—	98	88
Monarque de Centfontaine	Artaban	Lasso	GAB	—	—	—	—	86	91
Mont Blanc de Centfontaine	Genie	Radar VT	GAB	—	—	—	—	95	84
Nocturne de Somme	Pompei	Butineur	BBG	—	—	—	—	98	88
Nomade de la Bocheroule	Lasso	Vigoureux	BBG	96	115	95	69	83	87
Nord de Jauvelan	Hotelier	Goldorak	BBG	—	—	—	—	106	91
Obus de Somme	Elan	Lasso	BBG	91	117	107	74	103	92
Occupant du Fond de Bois	Calimero	Osborne	GAB	—	—	—	—	90	98
Offusqué du Fond de Bois	Louveteau	Brutal SF	GAB	—	—	—	—	86	82
Ogival de Biert	Lasso	Brulot	BBG	90	103	101	63	88	91
Opérateur de Fontena	Radar VT	Osborne	BBG	91	113	111	85	87	91
Optimum de la Bocheroule	Orpheon	Lasso	BBG	95	108	105	84	96	95
Orme de Somme	Magnolia	Radar VT	BBCI	—	—	—	—	106	91
Paysan de Fontena	Artaban	Radar VT	BBG	78	103	111	90	85	98
Quadruple de la Roche au Gue	Doudou	Heureux	BBG	96	105	95	68	96	91
Rocky du Pont de Messe	Bijoutier	Ubidet	GAB	—	—	—	—	106	85
Rosario	Blak	Trefle	BBG	110	100	105	84	99	94
Rutabaga Beaufaux	Fringant	Bismuth	Fabroca	—	—	—	—	96	82
Sjaka-Zoeloe van Zwaanhof	Despote	Artaban SF	BBG	95	112	104	91	96	95
Tenoir de Sorinne	Notez-Le	Cristal	BBG	95	98	112	67	97	92
Tropique de Cras Avernas	Bijoutier	Major	BBG	85	99	114	82	98	93
U2 des Turquoises	Ecrin SF	Brulot	BBG	101	106	93	67	101	88
Ugano van Stavele	Brutal SF	Marquis	BBG	109	110	92	78	—	—
Valli van Terbeck	Ajuste	Makro	BBG	119	105	104	86	114	96
Vilmar van het Stalijzer	Osborne	Opticien	BBG	104	106	96	65	—	—

Tabel 3 – Vlaams-Nederlandse en Waalse karkasindexen voor witblauwe fokstieren geboren vanaf 1 januari 2001 (bron: CRV en HBBBB)

zijn voorlopig alleen Waalse cijfers beschikbaar.

Elk punt extra voor karkasindex betekent een plus van 19 kilo karkasgewicht bij de Waalse fokwaarden. Het gemiddelde karkasgewicht van stieren bij een slachtleeftijd van 20 maanden bedraagt 458 kilogram, gelijk aan een fokwaarde van 100. De spreiding bij de karkasindex aan Vlaams-Nederlandse kant is 18 kilo, terwijl de berekening uitgaat van zowel vrouwelijk als mannelijk vee.

Op basis van de Waalse gegevens blijft Elan de Saint-Fontaine aan kop bij de stieren met een hoog slachtgewicht. Voor het kenmerk karkasindex scoort de stier 116 punten. In de lijst wordt Elan

gevolgd door Valli van Terbeck. Omgerekend op Vlaamse indexen komt Valli uit op 119 karkasindex. Deze stier is met die score nummer één en wordt gevolgd door Fakir de l'Hez Kernai op 116. Samen met Elan de Saint-Fontaine vormen Valli en Fakir het trio dat in de beide toplijsten naar voren komt.

Beveleesdheid en vetbedekking

Diepgang in de Vlaams-Nederlandse karkasgegevens komt er in de vorm van aankomende fokwaarden voor beveleesdheid en vetbedekking. 'We krijgen deze gegevens aangeleverd en daarom was het idee om ze dan ook beschikbaar te maken voor de vleesveehouders', legt Ger-

ben de Jong uit. 'Economisch gezien is de karkasindex de belangrijkste fokwaarde voor gebruik in de praktijk. De indexen voor beveleesdheid en vetbedekking brengt extra informatie.'

Dat in de praktijk grote verschillen bestaan tussen nakomelingen van stieren in beveleesdheid en vetbedekking, is in tabel 3 af te lezen. Zo scoren Fiacre en Flash d'Izier met 116 en 115 de hoogste vetbedekking en Gratin de Nochet de laagste met 86. Hetzelfde geldt voor de beveleesdheid. Zo haalt Colos van Daisel 118 voor beveleesdheid bij 97 karkasindex, terwijl Félicien de Courriault 88 voor beveleesdheid haalt bij een karkasindex van 95. l